

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 5. Timor restitutionis faciendæ impedimentum confeßionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

S. Aug. ep. 54. *esset fenerator? responderit: Quid hominem occidere? & S. Augustinus*
 Matth. 21. 12. *scripserit, trucidari pauperem fœnore: immò Christus fœnatores*
 S. Hieron. in *(quos vsurarios fuisse obseruat S. Hieronymus) mensis, dixit: Do-*
 cit loc. Mat- *mus mea domus orationis vocabitur: vos autem fecistis illam speluncam,*
 thæzi. *latronum. Auaritia enim, teste S. Ambrosio, quasi gradus quosdam*
 S. Ambros. de *cupiditatis habet, & quò plures ascenderit, eò ad altiora festinat, unde*
 Naboth le- *raclita. sit grauis ruina lapsuro.*

V.
 TIMOR RESTI-
 TUTIONIS FA-
 CIENDAE, IM-
 PEDIMENTVM
 CONFESSIO-
 NIS.

Hoc ergo tantum vsuræ crimen cum sit, tamen à Pluto excæcati multi non vident; sed se excusant, factum eleuant, exempla, & consuetudinem obtundunt, mordicus retinent, nec adduci possunt ad iniusta lucra restituenda, nescio quid falsæ excusationis prætexentes. Nec enim hoc pacto miseris succurrunt, sed ex miseris faciunt miseres; nec vtique volentes habent, sed violentè adactos; siquidem nemo est, qui non mallet mutuam accipere pecuniam gratis, quàm vsuram soluere creditori. Nec, supra sortem, pecunia debet pecunijs compensari: siquidem pondus, non fœnus est reddendum. Quòd autem multi viri magni in seculo, hac arte ditescant, verum est, sed idcirco magna eos manent tormenta: honestos sic opes quærere, falsum est. Quanquam plurimi pro dolor, nunc sunt, qui sua cupiditate excæcati, quidquid vile est, id honestum arbitrantur; & lucri causa non verentur Iudæi fieri ex Christianis: nec restituunt, quod adhamârunt. *Nam itidem vt Acheronti hic ratio scribitur. Introreceptum, quando acceptum est, non potest ferri foras.* Talis fuit Nobilis ille, optimè notus Parocho suo. Quare ab eo non potuit impetrare, peccati huius absolutionem sacramentalem, quia nec ipse adduci potuit, vt ab vsuris desisteret, sed non aliter confitens quàm ad noueræ tumulum flebat. Quid ergo fecit? quod multi faciunt, qui volunt in peccatis & sordibus suis manere: confitentur enim alteri à quo non noscuntur, atque si hunc rigidum experiuntur, iterum iterumque alteri, donec inueniant vel imperitum, vel conniuentem. Non placuit huic auaro Parocho auaritiæ castigatori. Tuit itaq; ad aliquem è Societate nostra Patrem; qui itidem, intellecta mutati confessarij causa, dixit: Se eum non posse absoluerè, non solum, nisi ab vsura desisteret, sed etiam, nisi promitteret, se vsurarum omnium facturum restitutionem. Re
 igi-

igitur infecta ab eo discessit, nimis austerum & crudum vocans.
 Adijt alterum, adijt tertium, adijt quartum, ab omnibus idem re-
 sponsum referens dixit: *Omnes Iesuitas esse eiusdem farinae Orbilios.*
 Vlcus adhuc eum vrebat, sed tangi volebat, vt aperiretur in sani-
 tatem. Quare ad aliud se se templum, atque ad alios aliosque sub-
 inde Religiosos contulit, à quibus audiuit icidem, *Neminem esse,*
qui eum, sine imposta restitutione, possit absoluerè, nisi propria salutis pe-
riculose se velit innoluere, & peccati particeps fieri alieni: restituendum,
quidquid acceptum, per usuram; quacunque res sit, siue in se extet; siue
in valore, si non extet: quin & damnum illatum, & lucrum cessans;
quin & expensas, quas mutuans fecisset, in re sua recuperandas; uti & bo-
na propria, deficientibus alijs, & remanente obligatione restituendi: ac si-
ne controuersia, immediatum omne lucrum, quod acceptum esset ultra
sortem. Scabiosus, aut vlcerebus obsitus, grauiter sentit, si quis ca-
 taplasma ei detrahente nititur agglutinatum: ita auarus non susti-
 net à se auferri pecunias, quas habet viscosis manibus accretas. Et
 tamen, velut vlcus, vrunt. Ita auarus neque vitium, neque vitij
 remedium potest pati. *Quemadmodum enim, ait os aureum, sine*
fluctibus mare nunquam conspicitur: sic animos dinitum auarorum,
absque sollicitudine, tremore, turbatione, curis, periculis, nunquam repe-
ries; sed antè, quàm priora componant, alia inuaserunt. Quamobrem
 Nobilis iste, cum & scrupulo, conscientiaque acerrimis stimulis
 vellet carere, & tamen lucri inuisti tenax horreret omnem restitu-
 tionis faciendæ mentionem, tam diu circumuagatus est, per Con-
 fessariorum omnium subsellia, & templa, donec tandem inueniret
 aliquem ad gustum suum, vel indoctum, vel libertinum, qui nullo
 discrimine quemcumque, nulla potestate scelus omne absoluerè,
 atque accursum potius numerumque confitentium, quàm fructum
 quærere solitaret. Et, Deo iustissimè permittente, inuenit tandem
 vnum, eumque, quod magis mireris Religiosum, qui sibi de acqui-
 sito tam splendido Confessionis filio tacitè plaudens, omni studio
 conatus est, eum ita tractare confitentem, vt apud se retineret; ac
 ne illum ad alios fugaret, aut amitteret, ceteros Confessarios, qui
 eum absque restitutionis promisso absoluerè nolissent, dixit, *ni-*
mis fuisse scrupulosos, & nodum in scirpo quasisse. Apud hunc igitur
 tandem Confessarium mansit; hic summopere ei placuit, hic ei so-

S. Chrysoff.
 hom. 39. in
 Matthe.

lus satisfecit; sicut & multis, qui tum demum acquiescunt, quando Confessarium inueniunt, secundum cor suum, non secundum utilitatem aut necessitatem; qui vel tacet ad omnia, ut mutus canis latrare non valens, vel etiam approbat illorum errores, album nigrum, nigrum album vocans, neque medicinam illis salutarem præscribit, ut corpus castiget; ut sapius confessionis remedio utantur; ut tandem absistant, consuetudinemque inueteratam, adhibita sibi violentia, expugnent: ut alienum dominis suis reddant. Nam quidam ab his rebus, quasi à solo Numine toti pendent. Venter enim, aut pecunia, aut Venus & Bacchus est eorum Deus: non quod pecunia mala sit, sed sicut si quis in limpidum fontem sterces inijciat, totum immundum reddit: ita si dinitias auaritia attigerit omnes fœtere suo corrumpit. Quod & Venus & Bacchus facit.

S. Chrysoft.
hom. 71. in
Ioan.

VI.

QVAM MALA
SIT MALI
CONFESSARII
BENEDICTIONE

Filij hominum vsquequo graui corde, ut quid diligitis vanitatem, & queritis mendacium? Sentitis conscientia intemperiem, videtis vos ægrotare, vultis sanari; & medicum peritum fugitis? quæritis imperitum? Quis, vulnere accepto, declinat chirurgum bonum, & illo utitur, qui vngit tantum, nec sanat ex fundamento? Socratis dictum est, aureus lectus non inuat ægrotantem. Aureum vos dicitis habere confessarium, cur? quia tacet, quia vos sinit versari in vfuris, furtis, odijs, libidinibus vestris. Non est aureus iste, sed vobis videtur fulgere. Fulgor vos decipit; non ducit, sed seducit. Ut Cyclops vel cæcus manum porrigit, & ductum sequitur trahentis; sic vos Confessarius indoctus, aut ipse peccatis excæcatus non in viam, sed in ruinam ducit. Cur cæcum eligitis? cæcus, si cæco ducatum præstet, ambo in foveam cadunt. Quare, non sine causa, dixit Seruator: Attendite à falsis Prophetis. Et, ut S. Leo scripsit: magni laboris est, magniq; discriminis, inter dubias imperitorum opiniones, & verisimiles falsitates, per vnã sanã doctrinã semitam, inoffensis gressibus ambulare: &, cum undiq; se laquei erroresq; opponant, omne periculum deceptionis euadere. Quid illis fiet, qui bonum ducem fugiunt, malum quærunt? Sinunt se isti à vanissimo quoque per deuia abduci, quid non facient, si habeant ipsum Confessarium erroris fauorem? Hæc sunt vestimenta ouium, mansuetudinis simulatio, & blandimenta verborum, ait S. Hilarius. Nam & Confessarij mali, per dulces sermones, & benedictiones seducunt corda innocentium quoque, quid

Matth. 15. 14.

Matth. 7.
S. Leo ferm.
5. de Nat.

S. Hilar. in
Com. 7. c. 1.
Matthæi.

aut